

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової

ПРОЕКТ

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ПРОЕКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
(нормативна)

Спеціальність	073 Менеджмент
Освітня програма	Менеджмент
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)

Суми

Розробники: _____ **Цebro Я.І.** **к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту**
(підпис) (прізвище, ініціали) **імені професора Л.І. Михайлової**
(вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри менеджменту професора Михайлової (назва кафедри)	протокол № від _____ р.
	імені Л.І. Завідувач кафедри _____ (підпис) А.І. Орехова (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____ **Наталія СТОЯНЕЦЬ**
(підпис) (ПІБ)

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1	Назва ОК	Проектний менеджмент			
2	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту, кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової			
3	Статус ОК	Нормативна			
4	Програма / Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	ОП Менеджмент / 073 Менеджмент			
5	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	-			
6	Рівень НРК	НРК України - 6 рівень, FQ-EHEA - перший цикл, EQF-LLL - 6 рівень			
7	Семестр та тривалість вивчення	Денна форма навчання – 4 курс, 8 семестр, 15тижнів.			
8	Кількість кредитів ЄКТС	5 ЄКТС			
9	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)			
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лаб.	Самостійна робота
		30	20	-	100
10	Мова навчання	українська			
11	Викладач / Координатор освітнього компонента	Цебро Я.І. к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової			
12	Контактна інформація	м. Суми, вул. Г. Кондратьєва, 160, факультет Економіки і менеджменту, кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової (ауд. 303e); yanatsebro@gmail.com			

13	Загальний опис освітнього компонента	<p>Навчальний курс "Проектний менеджмент" передбачає ґрунтовне, багатовекторне вивчення майбутніми фахівцями теоретичної та методологічної бази даного напрямку діяльності. Його основною метою є підготовка студентів до самостійної роботи у напрямках розробки, управління та впровадження проектів. При цьому основний наголос робиться на вивченні методології формування бізнес-проектів та їх особливостей як самостійного та специфічного суб'єкту управління.</p> <p>Курс розроблено таким чином, щоб здобувачі вищої освіти детально ознайомлюються з такими процесами, як управління проектами, аналізу проектів, що охоплюють різні аспекти експертизи. Особлива увага приділяється формуванню команди, що дає змогу побудувати ефективний проект. Розв'язання цих завдань безпосередньо залежить від рівня професійної підготовки менеджерів, рівня їх компетенції, вміння обґрунтовувати та приймати правильні управлінські рішення. Тому курс спрямований на опанування здобувачами вищої освіти основних інструментів ефективного управління проектами, доведення поширеності проектної діяльності підприємств і організацій за умов мінливого ринкового середовища та необхідності використання специфічних методів, інструментів в управлінні проектами, використання ефективних моделей управління проектами, як системи взаємозв'язаних цілей, функцій, що визначаються, реалізуються і використовуються в ході виконання та реалізації проектів, формування сукупності теоретичних знань, основних функцій проектного менеджменту.</p>
14	Мета освітнього компонента	<p><i>Метою освітнього компонента є</i> вивчення студентами методів та методики управління проектами, формування та розвиток загальних і спеціальних (фахових) компетентностей щодо обґрунтування проектних рішень, розробки та ефективного впровадження проектів, набуття навиків використання отриманих знань для забезпечення досягнення цілей проектної діяльності та сталого розвитку організації в недетермінованих умовах функціонування. Вивчення навчальної дисципліни дає змогу знати особливості планування, організації та управління проектом на різних стадіях його реалізації; уміти знаходити та оцінювати нові ринкові можливості та формулювати бізнес-ідеї, розробляти бізнес-плани створення та розвитку організацій; розробляти управлінські рішення та організовувати їх виконання, а також проводити моніторинг реалізації кожного етапу реалізації проекту.</p>
15	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	<p>Освітній компонент базується на вивченні освітніх компонентів: «Теорія організації», «Економіка підприємств», «Аналіз господарської діяльності», «Фінанси, гроші та кредит», «Менеджмент», «Лідерство та комунікації в менеджменті»</p>

16	Політика академічної доброчесності	<p>Відповідно до Кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ, академічна доброчесність – це сукупність принципів, правил поведінки учасників освітнього процесу, спрямованих на формування самостійної відповідальної особистості, спроможної вирішувати завдання відповідно до освітнього рівня з дотриманням норм права та суспільної моралі.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається нормативними документами СНАУ, зокрема Кодексу академічної доброчесності, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/).</p> <p>За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> – академічне шахрайство (користування телефоном при написанні письмових робіт) призведе до повторної здачі роботи; – списування-від першого попередження до анулювання роботи; – плагіат призведе до анулювання роботи
17	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1332
18	Ключові слова	проект, управління проектом, команда, ефективність, фінансування

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента здобувач вищої освіти очікувано буде здатен	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)				Як оцінюється РНД
	ПРН4	ПРН7	ПРН17	ПРН21	
ДРН 1. Демонструвати здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість	X		X		Експрес-опитування, дискусії, виконання завдань
ДРН 2. Застосовувати знання, уміння, інструменти та методи до операцій проекту для забезпечення відповідності вимогам проекту, спрямовувати роботи проекту на досягнення запланованих кінцевих результатів		X			Експрес-опитування, дискусії, виконання завдань
ДРН 3. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління проектами та програмами в непередбачуваних умовах		X			Експрес-опитування, дискусії, виконання завдань
ДРН 4. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.				X	Експрес-опитування, дискусії, виконання завдань

Примітка:

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера

ПРН 21. Використовувати сучасні інформаційні технології в управлінні ресурсами та базами даних для обґрунтування управлінських рішень щодо вибору інноваційних технологій в аграрних підприємствах.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Самостійна робота	Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота				
	Лк	П.з/семін. з	Лаб.з.		
Тема 1. Основи проектної діяльності 1. Визначення та етапи становлення проектного менеджменту 2. Проект та специфіка проектної діяльності 3. Методології управління проектами 4. Фази життєвого циклу проекту 5. Статут проекту 6. Стейкхолдери проекту	4	2	-	10	Основні джерела: 1-16; Додаткові джерела: 17-29; Програмне забезпечення: 30, 31
Тема 2. Формування ідей та обґрунтування проекту 1. Розробка концепції проекту 2. Сутність та структура проектного аналізу 3. Критерії оцінки проектної ефективності	2	2	-	10	Основні джерела: 1-16; Додаткові джерела: 17-29; Програмне забезпечення: 30, 31
Тема 3. Методичні основи планування та контролю проектів 1. Складові системи планування проекту. Види планів. 2. Методологічні підходи до планування проектів. 3. Система контролю дотримання параметрів проекту. 4. Внесення змін у виконання проекту та комплексний їх аналіз.	4	2	-	10	Основні джерела: 1-16; Додаткові джерела: 17-29; Програмне забезпечення: 30, 31
Тема 4. Календарні межі реалізації проекту 1. Розроблення календарного плану проекту 2. Сіткове моделювання процесу реалізації проекту 3. Оптимізація часових параметрів проекту	2	2	-	10	Основні джерела: 1-16; Додаткові джерела: 17-29; Програмне забезпечення: 30, 31
Тема 5. Планування ресурсного забезпечення реалізації проекту 1. Особливості планування людських ресурсів проекту 2. Матеріально-технічна підготовка проекту	4	4	-	10	Основні джерела: 1-16; Додаткові джерела: 17-29; Програмне забезпечення: 30, 31

3. Фінансове планування за проектом 4. Порядок планування витрат за проектом 5. Розробка бюджету проекту					
Тема 6. Управління персоналом в проектах 1. Основні форми організаційних структур управління проектами 2. Особливості управління персоналом в проектах 3. Формування команди проекту і стадії її розвитку	2	2	-	10	Основні джерела: 1-16; Додаткові джерела: 17-29; Програмне забезпечення: 30, 31
Тема 7. Контролювання виконання проекту 1. Роль контролю як функції управління проектом 2. Цикл контролю проекту 3. Види і ефективність контролю виконання проекту 4. Методи і інструменти контролю виконання проекту	4	2	-	10	Основні джерела: 1-16; Додаткові джерела: 17-29; Програмне забезпечення: 30, 31
Тема 8. Управління ризиками проектів 1. Поняття та класифікація проектних ризиків 2. Методи аналізу ризиків проекту 3. Можливості зниження та протидії ризиками 4. Управління проектними ризиками	4	2	-	10	Основні джерела: 1-16; Додаткові джерела: 17-29; Програмне забезпечення: 30, 31
Тема 9. Стратегія та управління якістю проекту 1. Стратегія в управлінні проектами 2. Норми і стандарти якості 3. Управління забезпеченням якості проекту 4. Контролювання якості проекту	4	2	-	10	Основні джерела: 1-16; Додаткові джерела: 17-29; Програмне забезпечення: 30, 31
Всього	30	20	-	100	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання(робота, що буде проведена викладачем підчас аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин	Методи навчання(які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин
ДРН 1. Демонструвати здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість	Проблемна лекція, тематична дискусія, аналіз конкретних управлінських ситуацій, рішення ситуативних задач, виконання тестів	15	Самостійна робота з підручником, рекомендованими джерелами літератури, виконання індивідуальних завдань	25
ДРН 2. Застосовувати знання, уміння, інструменти та методи до операцій проекту для забезпечення відповідності вимогам проекту, спрямовувати роботу проекту на досягнення запланованих кінцевих результатів	Проблемна лекція, тематична дискусія, аналіз конкретних управлінських ситуацій (Case-study)	15	Самостійна робота з підручником, рекомендованими джерелами літератури, виконання індивідуальних завдань	25
ДРН 3. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний	Проблемна лекція, тематична дискусія, обговорення проблемних питань на заняттях, аналіз конкретних ситуацій (Case-study)	10	Самостійна робота з підручником, рекомендованими джерелами літератури, виконання індивідуальних завдань	25
інструментарій для управління проектами та програмами в непередбачуваних умовах				
ДРН 4. Здійснювати ефективно управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.	розробка проектів, аналіз конкретних управлінських ситуацій, рішення ситуативних задач (Case-study)	10	Самостійна робота з підручником, рекомендованими джерелами літератури, виконання індивідуальних завдань	25

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Дискусії	10 / 10 %	кожне практичне заняття
2.	Експрес-опитування	25 / 25 %	кожне практичне заняття
3.	Виконання завдань	25 / 25 %	кожне практичне заняття
4.	Тестування	10 балів / 10%	6 тиждень
5.	Іспит	30 балів/ 30 %	згідно графіку
6.	Всього	100 балів / 100 %	

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	відмінно
Рішення ситуативних задач з подальшим обґрунтуванням	<6 балів	6-8 балів	8-10 балів	10-15 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Тест множинного вибору	<6 балів	6-7 балів	7-9 балів	9-10 балів
	<12 вірних відповідей	12-14 вірних відповідей	14-18 вірних відповідей	18-20 вірних відповідей
Індивідуальне завдання (підготовка, презентація, захист)	<6 балів	6-7 балів	7-8 балів	9-10 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Представити результати досліджень у різний спосіб	Представити результати досліджень у відповідному форматі	Представити результати досліджень у способі, що є найбільш відповідним за певних обставин, використовуючи різні форми подання інформації
Іспит – письмова робота	<19 балів	19-24 балів	24-28 балів	29-30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Настанови викладача в процесі виконання практичних занять	на кожному занятті
2	Усне опитування	на кожному занятті
3	Спостереження за ходом вирішення завдань, обговорення та усні коментарі викладача	на кожному занятті
4	Розв'язування ситуаційних завдань	на кожному занятті
5	Контроль за виконанням завдань	на кожному занятті
6	Перевірка тестів і обговорення результатів тестування	після проведення тестування згідно графіку

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

6.1.1 Підручники, посібники

1. Блага Н. В. Управління проектами : навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
2. Горбаченко С.А. Проектний менеджмент : навчально-методичний посібник для підготовки
3. здобувачів вищої освіти галузі знань 12 «Інформаційні технології». Одеса, 2020. 263 с. URL : <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle>
4. Грант-менеджмент: просто про складне: Навчально-практичний посібник з грантового менеджменту. URL: <https://www.prostir.ua/?library=hrant-menedzhment-prosto-proskladne>
5. Данченко О. Б., Занора В. О. Проектний менеджмент: управління ризиками та змінами в процесах прийняття управлінських рішень : монографія. Черкаси : ПП Чабаненко Ю.А., 2020. 278 с.
6. Джозеф Хігні, Пол Дж. Філдінг. Управління проектами. Вид-во Фабула, 2020. 512 с.
7. Довгань Л. Є., Мохонько Г. А., Малик І. П. Управління проектами. Навчальний посібник. Київ. КПІ ім. І. Сікорського. 2020. 429 с.
8. Мазур К. В., Кубай О. Г. Менеджмент аграрного підприємства : навч. посіб. Вінниця, 2020. 284 с.

6.1.2 Методичне забезпечення

9. Методичний комплекс «Проектний менеджмент» в програмі MOODLE. <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=6078>

6.1.3 Інші джерела

10. Міжнародна Асоціація управління проектами IPMA (Швейцарія). Офіційний сайт. URL: <http://www.ipma.ch>.
11. Принципи та інструменти керування проектами. Ініціювання проекту. Б24 – Інформаційний Бізнес Портал. URL : <https://www.buh24.com.ua/printsiipi-ta-instrumenti-keruvannya-proektamiinicuyuvannya-proektu/>
12. Проект про бізнес-технології (головні теми: кооперація, системи управління якістю, маркетинг і Internet, дисконтна програма): веб-сайт. URL : <http://udc.com.ua/>
13. McKinsey Quarterly (Електронний журнал консалтингової компанії McKinsey, присвячений управлінню бізнесом у різних галузях): веб-сайт. URL : <http://www.management.com.ua/links/goto.php?id=37>
14. Сайт краудфандингової платформи. URL: <http://ww1.na-starte.com/>
15. Сайт краудфандингової платформи. URL: <https://bigggidea.com/>
16. Соціальне підприємництво в Україні. Офіційний сайт. URL: <https://socialbusiness.in.ua>.

6.2 Додаткові джерела

17. Бучинська Т.В., Баглей Р.Р., Гомотюк В.О. Застосування проектного менеджменту у процесі реалізації переходу підприємств до цифрової економіки. Інноваційна економіка. 2022. №1- 2(90). С.64-69.
18. Бучинська Т.В., Вербіцька І.І. Проектний менеджмент – інструмент реалізації бізнеспріоритетів міжнародних компаній. Інноваційна економіка №2 (94) (2023). С.135-140.
19. Цебро Я.І. Проектна діяльність як чинник формування професійної компетентності (за педагогічною спадщиною В. Сухомлинського). Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Трансформації вищої педагогічної освіти: світовий і український контекст», 16-17 листопада 2021 р., м. Полтава.

20. Цебро Яна. Аналіз грантової діяльності закладів вищої освіти. Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти: збірник наукових статей. Суми, 2021. С.50-58.
21. Цебро Яна. Грантова діяльність сучасного закладу освіти. Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка: збірник наукових статей. Суми: ФОП Цьома С.П., 2022. С.78-82
22. Цебро Яна. Основні помилки при написанні грантових проектів та способи їх усунення. Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти: збірник наукових статей. Суми, ФОП Цьома С.П., 2022. С. 319-322.
23. Цебро Я. (2023) Адаптивне управління закладами освіти. Менеджмент: теорія, методологія, практика: колективна монографія / За заг. редакцією Г. Л. Єфремової . Суми: ФОП Цьома С.П., 2023. С. 169-194.
24. Цебро. Я. (2021) Сучасні технології управління фінансово-господарською діяльністю закладу освіти. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / За заг. редакцією Г.Л. Єфремової. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка. С.366-384.
25. Svitlana Suvorova, Vitalina Suvorova, Maksym Pylypenko, Roman Tolpezhnikov, Olena Kovtun, Yana Tsebro. Strategic decision making in a heterogeneous and uncertain business environment: integrated models for analysis and forecasting (2024). Journal Of Interdisciplinary Research (14/01-XXXIX.) P.114-120. ISSN 1804-7890. <https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/140139/PDF/140139.pdf>
26. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK guide) – 7 Ed. Project Management Institute, Inc. Independent Publishers Group. Chicago, IL, 2021. 275 с.
27. ISO 10006 Quality management - Guidelines to quality in project management. URL: <https://www.sis.se/api/document/preview/922848/>
28. Tsebro Y. Features of the use of innovative educational technologies in the study of economic disciplines. Innovative educational technologies: European experience and its application in training in economics and management : Proceedings of scientific and pedagogical internship (February 3 – March 16, 2025, Riga, Latvia). Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2025. P. 284-287.
29. Tsebro Y. (2025) Adaptive management of educational institutions under conditions of uncertainty. Sustainable development in the era of digital transformation: challenges and opportunities for management: Monograph. RS Global Warsaw, Poland. 2025. P. 145-160.
30. Tsebro Yana, Yefremova Halyna, Pylypenko Maksym. Adaptive management of project activities of enterprises under conditions of uncertainty. Актуальні проблеми економіки №4 (274), 2024. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/04/4.24._topic_Yana-Tsebro-Halyna-Yefremova-Maksym-Pylypenko-i-183-189.pdf. DOI: 10.32752/1993-6788-2024-1-274-183-189.

6.3 Програмне забезпечення

- 31.Пакет програмних продуктів Microsoft Office.
- 32.Програмне забезпечення (для забезпечення дистанційного навчання, Zoom, Moodle).